

Internetová jurisdikce

Masarykova univerzita
Právnická fakulta

Pracovní skupina pro právo a
informační technologie

JUDr. Radim Polčák, Ph.D.
radim.polcak@law.muni.cz

www.law.muni.cz
ICQ: 217-486-919

Jurisdikce – související otázky

- **působnost práva a formulace kolizní otázky**
- **základní přístupy k řešení kolizních otázek**
- **speciální případy řešení kolizních otázek - historie**
- **nařízení (EC) 44/2001, současná praxe a perspektivy**

Pojem působnosti práva

Osobní - identifikace

Místní – delokalizace – kolizní otázka

Časová

Věcná – „virtuální hodnoty“

Trestní právo

§ 17

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán na území republiky.

(2) Trestný čin se považuje za spáchaný na území republiky,

a) **dopustil-li se tu pachatel jednání**, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného tímto zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo

b) **porušil-li nebo ohrozil-li tu pachatel zájem** chráněný tímto zákonem nebo měl-li tu alespoň zčásti takový následek nastat, i když se jednání dopustil v cizině.

(3) Podle zákona České republiky se posuzuje též trestnost činu, který byl spáchán mimo území republiky na palubě lodi nebo letadla, které jsou registrovány v České republice, nebo v Antarktidě. Místo spáchání takového činu se posuzuje obdobně podle odstavce 2.

§ 18

Podle zákona České republiky se posuzuje i trestnost činu, který v cizině spáchal občan České republiky nebo osoba bez státní příslušnosti, která má na jejím území povolen trvalý pobyt.

§ 19

Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), padělání a pozměňování peněz (§ 140), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 141), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 142), útoku na státní orgán podle § 153, útoku na veřejného činitele podle § 155, účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 2 a 3, genocidia (§ 259), používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), válečné krutosti (§ 263), perzekuce obyvatelstva (§ 263a), plenění v prostoru válečných operací (§ 264), zneužívání mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 265) a trestného činu proti míru podle § 1 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, i tehdy, spáchal-li takový trestný čin v cizině cizí státní příslušník nebo osoba bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt.

Problémy jurisdikce – trestné činy

- **Pozitivní konflikt pravomocí, vydávání**
- **Mezinárodní charakter jednání – potřeba spolupráce**
- **Standardní forma spolupráce – letter rogatory**
- **Rozdíly ve hmotném právu – obsahové trestné činy**

Možná řešení

- **Mezinárodní úmluva o kyberkriminalitě**
- **Pozitivní konflikt - Lotus**

Mezinárodní úmluva o kyberkriminalitě

- **Není delimitace jurisdikcí**
- **Není povinnost vydat**
- **Definice skutkových podstat – technické + ! obsahové !**
- **Závazek stíhat t.č. mimo území států**
- **Výměna informací, dožádání, kontakt 24/7**

Soukromoprávní jurisdikce

Lex patriae

Lex rei sitae

Lex loci delicti

Lex loci contracti

Lex loci solutionis

(Minimum contact)

Tendence v řešení kolizní otázky

Právo jurisdikce (lex fori)

Autonomní pravomoc rozhodnout o jurisdikci (možná korekce)

= zásadní je stanovení jurisdikce (zejm. USA)

Tendence v řešení otázky jurisdikce

Restriktivní přístup

Extenzivní přístup

Analytický přístup

Jurisdikce – zahr. judikatura

Bezvýhradné stanovení delokalizované jurisdikce

Gutnick vs. Dow Jones (zadostiučinění – pomluva)

„za místo, kde se uskutečnila pomluva, je třeba považovat místo, kde došlo k újmě na cti poškozeného... Informace šířené prostřednictvím WWW mají formu způsobitou naplnit skutkovou podstatu pomluvy teprve tehdy, jsou-li přesunuty do počítače osoby, která k nim přistupuje prostřednictvím svého WWW prohlížeče. Místem, kde dochází k újmě na cti je tedy právě to místo, kde uživatel stahuje informace z příslušného WWW serveru.“

plný text (anglicky):

http://www.austlii.edu.au/au/cases/cth/high_ct/2002/56.html

Jurisdikce – zahr. Judikatura

Bezvýhradné stanovení delokalizované jurisdikce – **payline.de**

13. 10. 1996 Apelační soud v Nanterre

Kur, A. (2000) Identical Marks Belonging to Different Owners in Different Countries. (How) Can They Coexist in Cyberspace? The Journal of World Intellectual Property, číslo 3(2), str. 307–319

Bettinger, T., Thum, D. Territorial Trademark Rights in the Global Village - International Jurisdiction, Choice of Law and Substantive Law for Trademark Disputes on the Internet. IIC, číslo 31, str. 166-167.

Posouzení jurisdikce dle charakteru informací

Zippo Mfr. Co. vs. Zippo Dot Com, Inc. (nekalosoutěžní jednání)

„Naše posouzení společně s analýzou doposud známých soudních rozhodnutí a dalších předložených důkazů nás vede k úvaze, že to, zda zde existuje příslušnost k projednávání věci, závisí na povaze a druhu výdělečné činnosti, kterou žalovaný provozuje v prostředí sítě Internet... Na jedné straně stupnice stojí případy, kdy žalovaný bez pochyby podniká v prostředí sítě internet. Pokud tedy žalovaný kontrahuje se subjekty pod cizí jurisdikcí, což obnáší vědomou a opakovanou výměnu dat prostřednictvím sítě Internet, je třeba konstatovat příslušnost soudu.

Druhou stranu stupnice představují případy, kdy žalovaný pouze umístil určité informace na svoji WWW prezentaci, která je přístupná uživatelům pod cizí jurisdikcí. Taková pasivní WWW prezentace, která jen zprostředkovává informace těm, kteří o ně projeví zájem, nemůže být základem k prohlášení příslušnosti soudu.

Mezi oběma krajními body stojí takzvané interaktivní WWW prezentace, kde může probíhat výměna informací mezi uživatelem a serverem, na němž je tato prezentace umístěna. V těchto případech je třeba zkoumat míru interaktivity a povahu informační výměny uskutečňované prostřednictvím WWW prezentace.“

plný text (anglicky):

<http://www.bodi.com/papers/advertising/sources/zippo.htm>

Nařízení (EC) 44/2001 – speciální problémy – forum shopping

Článek 23

1. Dohodnou-li se strany, z nichž alespoň jedna má bydliště na území členského státu, že v již vzniklém nebo budoucím sporu z určitého právního vztahu má příslušnost soud nebo soudy tohoto členského státu, je příslušný soud nebo soudy tohoto státu. Pokud se strany nedohodnou jinak, je tato příslušnost **výlučná**. Taková dohoda o příslušnosti musí být uzavřena

a) písemně nebo ústně s písemným potvrzením nebo

b) **ve formě, která odpovídá zvyklostem zavedeným mezi těmito stranami**, nebo

c) v mezinárodním obchodě ve formě, která odpovídá obchodním **zvyklostem, které strany znaly nebo musely znát** a které strany smluv tohoto druhu v daném odvětví obchodu **obecně znají** a pravidelně se jimi řídí.

2. Písemné formě jsou rovnocenná veškerá sdělení elektronickými prostředky, která umožňují trvalý záznam dohody.

Nařízení (EC) 44/2001 – speciální problémy – place of establishment

Článek 5

Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována,

...

5. jedná-li se o spor vyplývající z provozování pobočky, zastoupení nebo **jiné provozovny**, u soudu místa, kde se tyto složky nacházejí;

5. as regards a dispute arising out of the operations of a branch, agency or **other establishment**, in the courts for the place in which the branch, agency or other establishment is situated;

Nařízení (EC) 44/2001 – speciální problémy – lex loci delicti

Článek 5

Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována,

...

3. ve věcech týkajících se deliktní nebo kvazideliktní odpovědnosti u soudu **místa, kde došlo nebo může dojít** ke škodné události (**corrigendum**)

Správní právo - problémy

- není tradice v řešení kolizních problémů
- nejsou mezinárodní smlouvy (vyjma daní)
- není volný pohyb správních rozhodnutí
- hazardní hry, licencované podnikání
- ochrana osobních údajů – místo ochrany
- dožádání, důkazy ve správním řízení

Jurisdikce - shrnutí

- Problematická aplikace tradičních určovatелů
- Alternativní určovatele – on-line hranice
- Nejsou mezinárodní smlouvy
- Pozitivní x negativní konflikty pravomocí
- Potřeba plynulé spolupráce
- Bezpečné přístavy (možné řešení – ochrana investic)